

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **B. B., L.**, proti žalovanému: **S. I. H., s. r. o., O.**, zastúpeného advokátkou JUDr. V. H., K., o zaplatenie **3 643,93 Eur**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 1Cb 666/02-62 z 22. novembra 2004, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 1Cb 666/02-62 z 22. novembra 2004 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd rozsudkom z 22. 11. 2004 č. k. 1Cb 666/02-62 žalobu žalobcu zamietol, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 109 777,-- Sk titulom úrokov z omeškania a náhradu trov konania. Žalobca ako právny nástupca oprávneného vyúčtoval žalovanému podľa ustanovení Hospodárskeho zákonníka poplatok z omeškania, pretože v stanovenej lehote nesplnil povinnosť, vyplývajúcu mu z rozsudku (sp. zn. 2Cb 13936/92 z 24. 11. 1995). Keďže právny vzťah vznikol pred účinnosťou OBZ, vzťahujú sa preto na danú vec ustanovenia Hospodárskeho zákonníka (ďalej HZ). Uplatňovanie poplatku z omeškania podľa § 378 ods. 1 HZ viaže žalobca na vykonateľný rozsudok súdu, z ktorého vyplývajúcu povinnosť v stanovenej lehote žalovaný nesplnil a neuhradil právnemu predchodcovi žalobcu priznanú čiastku. Podľa názoru prvostupňového súdu však vo veci nebolo vydané rozhodnutie, s nesplnením ktorého spája ustanovenie § 378 ods. 1 HZ oprávnenie uplatňovať nárok na zaplatenie poplatku z omeškania, pretože nemožno stotožňovať arbitrážne rozhodnutie s rozsudkom súdu. Pokiaľ by žalobcovi, resp. jeho právnemu predchodcovi bol priznaný poplatok z omeškania za oneskorenú úhradu faktúr arbitrážnym rozhodnutím, mohol by sa v súdnom konaní úspešne domáhať zaplatenia poplatku z omeškania podľa § 378 ods.

HZ. Na základe uvedeného súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 veta prvá O. s. p.

Odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil (sp. zn. 5 Obo 54/2005) s odôvodnením, že žalobca nepreukázal, že na neho prešiel peňažný záväzok z predmetného právoplatného rozsudku a s ním spojené práva veriteľa – postupcu voči dlžníkovi - žalovanému, a preto žalobca nie je vecne aktívne legitimovaný v spore.

Vo veci bolo podaný mimoriadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 4 O. s. p.) prejednal podané mimoriadne dovolanie a dospel k záveru, že je opodstatnené a napadnutý rozsudok odvolacieho súdu uznesením č. k. 1M Obdo V 12/ 2007 zo dňa 26. 10. 2009 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.).

V odôvodnení konštatoval, že odvolací súd síce potvrdil rozhodnutie prvostupňové, ale z iných dôvodov, a to z dôvodu nedostatku vecnej aktívnej legitimácie. Odvolací súd svoje rozhodnutie „nečakane“ založil na iných právnych záveroch, než súd prvého stupňa, v skutočnosti žalobcovi odňal právo namietať správnosť jeho právneho názoru na inštančne vyššom súde. Ak odvolací súd potvrdí rozsudok súdu prvého stupňa z iného právneho dôvodu, ako prvostupňový súd a na základe skutkových zistení, ktoré neboli predmetom dokazovania, ani tvrdení účastníkov, rozhodol tak v rozpore so zásadou dvojinštančnosti, pretože znemožnil žalobcovi uplatnenie práva domáhať sa riadnym opravným prostriedkom preskúmania skutkových tvrdení a právnych záverov, prvýkrát použitých až v konečnom rozsudku odvolacieho súdu. Takýmto postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu boli naplnené skutočnosti, zakladajúce dôvodnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. 214 ods. 2 O. s. p. a podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a podľa odseku 2 citovaného ustanovenia mu vec vrátil na ďalšie konanie.

Predmetom odvolacieho konania je zaplatenie poplatku z omeškania vo výške **3 643,93 Eur** (109 777,-- Sk) zmysle § 378 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka za nesplnenie povinnosti, vyplývajúcej z právoplatného rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24. 11. 1995 č. k. 2 Cb 13 936/1992, ktorý žalobca vyúčtoval dlžníkovi - spoločnosti V., a. s., K. (následne došlo k zmene obchodného mena, ako aj právnej formy právnickej osoby), a to dňa 14. 01. 2002 za obdobie omeškania od 01. 07. 2001 do 31. 12. 2001.

Žalobca uviedol, že mu vzniklo právo na vymáhanie uplatnenej pohľadávky ako postupníkovi na základe uzavretej zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 4. mája 2004. Postúpením pohľadávky na základe zmluvy uzavretej medzi doterajším veriteľom (postupcom) a treťou osobou (postupníkom) postupuje pôvodný veriteľ svoju pohľadávku proti dlžníkovi novému veriteľovi (§ 524 ods. 1 OZ). Postupca stráca postúpením pohľadávku s celým príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými. Nie je už ďalej oprávnený pohľadávku vymáhať a prijímať od dlžníka plnenie. Veriteľom sa stane postupník, ktorý nadobúda pohľadávku s príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými, ako aj so všetkými námietkami, ktoré možno proti nej uplatniť.

Z obsahu zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej dňa 04. 05. 2004 a jej dodatku č. 1 zo dňa 18. 06. 2000 a dodatku č. 2 z 15. 11. 2001 (č. l. 4, 5, 38) vyplýva, že predmetom postúpenia bola pohľadávka postupcu - V., a. s., O.V. ako pôvodného veriteľa, ktorú mal proti dlžníkovi V., a. s., K., vo výške 1 739 094,-- SKK, ktorá bola dodatkom č. 1 znížená na čiastku 1 724 170,-- SKK na postupníka - žalobcu. Jednalo sa o tieto penalizačné „faktúry“:

- č. **1X./X.** splatnosť 28. 06. 1992 v sume 16 361,-- Kč,
- č. **2X./X.** splatnosť 09. 07. 1992 v sume 185 044,-- Kč,
- č. **3X./X.** splatnosť 20. 08. 1992 v sume 297 192,-- Kč,
- č. **4X./X.** splatnosť 20. 08. 1992 v sume 706 224,-- Kč,
- č. **5X./X.** splatnosť 07. 01. 1993 v sume 519 349,-- Kč.

Z podanej žaloby zo 16. 01. 2002 doručenej súdu dňa 24. 01. 2002, ako aj z predloženého vyúčtovania majetkových sankcií penalizačnou faktúrou č. X. zo 14. 01. 2002 (č. l. 8), ako aj tvrdení žalobcu vyplýva, že poplatok z omeškania sa týka nesplneného peňažného záväzku v zmysle právoplatného rozsudku sp. zn. 2 Cb 13 96/ 92, ktorým bol žalovaný zaviazaný zaplatiť V., a. s., O.V. sumu 1 224 040,-- SKK a trov konania

v sume 48 960,-- Sk. Súd v tomto konaní rozhodol na základe uznania záväzku žalovaným v rozsahu 1 224 040,--Sk a nie ako uvádza žalobca v žalobe vo výške 1 224 540,-- Sk, pritom z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia nie je zrejmé, kedy došlo k uznaniu záväzku a o aký nesplnený záväzok sa jednalo, resp. nie je špecifikovaná pohľadávka, čo do dôvodu. Ani zo zmluvy o postúpení pohľadávok zo 04. 05. 2004 a jej dodatkov, kde sú presne uvedené jednotlivé pohľadávky (ich výška), resp. penalizačné vyúčtovania (číslo a ich splatnosť), nevyplýva postúpenie peňažného záväzku z právoplatného rozhodnutia a s ním spojené všetky práva na žalobcu ako nového veriteľa voči dlžníkovi.

Žalovaný v priebehu súdneho konania namietal túto skutočnosť a spochybnil aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu (vid'. zápisnica o pojednávaní z 22. 11. 2004). Súd nevykonal v tomto smere žiadne dokazovanie a nepostupoval v súlade s ust. § 122 ods. 1, § 129 ods. 1 O. s. p. Bol povinný v prvom rade na základe právneho úkonu - zmluvy o postúpení pohľadávky posúdiť, či žalobca sa stal novým veriteľom pohľadávky, priznanej uvedeným právoplatným rozhodnutím súdu a či je daná vecná aktívna legitimácia žalobcu v predmetnom spore.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, napadnutý rozsudok súdu prvého zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 O. s. p.). V novom konaní je potrebné vykonať dokazovanie v naznačenom smere a až v prípade, že súd dospeje k právnemu záveru, že vo veci je daná vecná aktívna legitimácia žalobcu, môže sa zaoberať dôvodmi uplatneného nároku - opodstatnenosťou vyúčtovaného poplatku z omeškania v sume **3 643,93 Eur**. Taktiež je potrebné sa zaoberať aj právnym nástupníctvom na strane žalovaného, ku ktorému došlo v čase odvolacieho konania vid'. Obchodný register Bratislava I oddiel Sro, vložka č. X./B.

Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O. s. p.).

V novom rozhodnutí vo veci súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (ust. § 224 ods. 3 O. s. p.).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné podať odvolanie.

V Bratislave 31. januára 2011

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová